

12.8.2024

Jord- och skogsbruksministeriet

Dnr VN/15571/2024

UTLÅTANDE ÖVER Begäran om utlåtande om förslag till författningsändringar i anslutning till det temporära incitamentssystemet för skogsbruket

SLC har bekantat sig med förslaget till författningsändringar och framför följande.

ALLMÄNT

SLC har förståelse för att staten bör minska sina utgifter. SLC anser dock att vi bör satsa på att få mera och välväxande skogar och att infrastrukturen för skogshushållningen bör hållas i skick. Så väl den gröna omställningen som det faktum att virkesimporten från Ryssland inte är en möjlighet inom en lång framtid, gör att Finland bör satsa på sina egna skogar.

Som det sägs i regeringsprogrammet: *"Friska, växande skogar skapar arbete och välfärd och bromsar klimatförändringarna."* För att nå upp till detta borde regeringen satsa på skogarna i stället för att skära ned.

Ifall budgetnedskärningarna är ett faktum, anser SLC dock att tanken att det här bör göras planerat och rättvist - genom att minska antalet stödformer eller genom att göra kraven mer strikta - är den rätta. Att bara hålla kvar samma krav som tidigare vilket skulle leda till att pengarna bara räcker till för projekt i början av den kronologiska ansökningsordningen skulle inte vara försvarbart.

Grundtanken är alltså den rätta, men SLC lyfter nedan fram en del synpunkter på de föreslagna ändringsförslagen.

Vägbyggen

SLC har förståelse för att stödet för byggande av nya skogsvägar slopas. Däremot har förändringen att sänka stödet för grundförbättringar en större inverkan. SLC anser att stödet inte bör sänkas till 50 % utan hållas på minst 60 %, helst på 70 %. Stödet kunde hållas på samma nivå som nu gällande grundförbättring av skogsvägar och i stället kunde den behövliga inbesparingen göras inom arbetslaget vård av ung skog så som SLC föreslår nedan.

Stöd villkoren för vård av plantbestånd och ungskog

Den nya lagen (Metka) som ersatte den tidigare (Kemera) har varit i kraft endast en kort tid och det finns därför inte tillförlitliga uppgifter om hur de nya reglerna, t.ex. gällande hur gränsen för trädhöjden inverkat. Senare kommer det att komma information om det här baserat på utförda granskningar.

I förslaget föreslås att höjdgränsen för de stödbara objekten sänks med en meter. SLC anser att om höjdgränsen nu justeras kunde det med det samma göras till 8 meter.

Dels skulle det här styra åtgärderna till vettig skogsvård och till bestånd där den plantbeståndsvårdande skogsvårdsåtgärden skulle ha större inverkan. Det skulle förhindra att

man – i hopp om senare stöd - låter skogen växa utan att den åtgärdas till ett ur skogsvårdande synvinkel mycket sent sked.

Dessutom skulle det minska på byråkrati och administration och därmed kostnader så väl inom de organisationer som handhar projekten (skogsvårdsföreningar, skogsbolag) som för den övervakande myndigheten (Skogscentralen).

Ifall gränsen sänks till 8 meter elimineras samtidigt det mycket stora gap i antal kvarvarande träd som nuvarande regler ger beroende på om beståndet är till exempel 7,9 eller 8,1 meter högt. Enligt nuvarande regler:

”Om plantorna i det trädskikt som ska vårdas är i medeltal högst tre meter, får efter vården inte finnas kvar förväxande lövträdsbestånd som hämmar tillväxten för eller orsakar toppskador på det barrträdsbestånd eller lövträdsbestånd som odlas. Om trädbeståndet i det trädskikt som ska vårdas är i medeltal över tre meter men under åtta meter, får i det trädskikt som är objekt för vården lämnas kvar högst 2 500 stammar per hektar. Om trädbeståndet i det trädskikt som ska vårdas är i medeltal minst åtta meter högt, får i det trädskikt som är objekt för vården lämnas kvar högst 1 300 stammar per hektar, när huvudträdslaget är ett lövträd, och högst 1 500 stammar per hektar, när huvudträdslaget är ett barrträd.”

SLC anser också att man – oberoende av det slutliga beslutet gällande höjden på bestånden - kunde överväga att slopa stödet för energived. Energivirke har haft god åtgång och priset har varit bra vilket minskar behovet av stöd för den åtgärden. Det är klart att det alltid finns vinnare och förlorare då man ändrar på stöd, men ett slopande av energistödet skulle samtidigt minska på byråkratin i skogen såväl för de organisationer som utför arbetet och ansöker om stöd som för den granskande myndigheten.

Förslaget att stödet för normal plantskogsröjning med röjsåg hålls på samma nivå som tidigare är bra och SLC stöder det. Det är enkelt och klart och är en morot så att det inte lönar sig att lämna bestånden oskötta utan sporrar i stället skogsägarna att sköta plantskogarna i tid.

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.

Anders Portin
Skogsombudsman